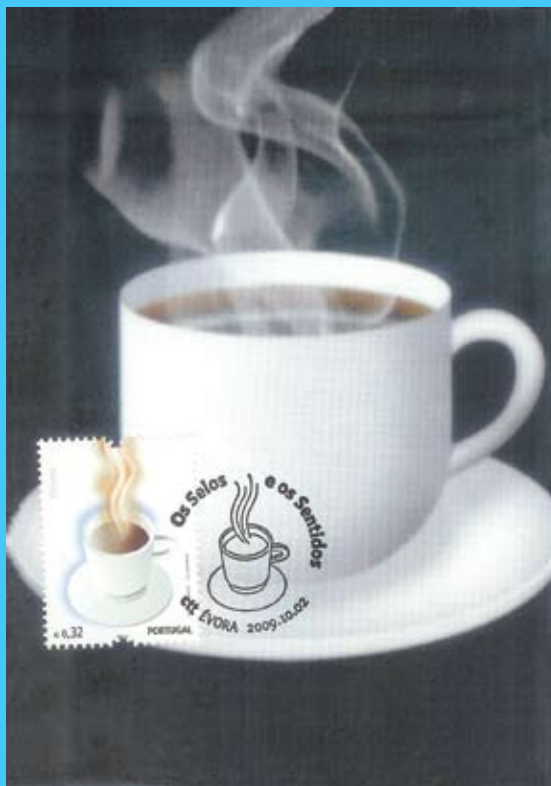

LETNIK XXVI, ŠTEVILKA 4/2010

NOVA G L A S I L O
FILATELISTIČNE
ZVEZE SLOVENIJE
FILATELIJA

ISSN 1408-0303

Igor Pirc Nikolaj Jereb Priznanja FZS	5
Robert Jordan Mirku v slovo	7
Boštjan Petauer Prve irske znamke	8
Bojan Bračič Maksimum karte iz osebnih znamk	13
Veselko Guštin Delavnica Napiši pismo	15
Vojko Čeligoj Ilirska Bistrica: Mladi filatelisti in poštne znamke	16
Mateja Jelič, Dejana Vučičević Moje počitnice	17
Bojan bračič Trakoščan 2010	18
Branko Morenčič BAKANFILA 2010	22
Srečko Beričič EURO-PHILA v Stockholmu	25
Srečko Beričič Priložnostne filatelistična razstava Mostovi v Škofji Loki	27
Robert Jordan Filatelistična razstava – dvoboj	28
Poročila s sestankov FIP komisij in Kongresa FIP v Lizboni	32
Matjaž Metaj Audrey Hepburn še zmeraj buri duhove	37
Igor Pirc Srečanje Delovne skupnosti Balkanfila	38
Pisma naših članov	41
Nagradna uganka	42

NOVA FILATELIJA
Glasilo Filatelistične zveze Slovenije

*“Za bogatitev in širjenje
filatelističnega znanja”*

Filatelistična zveza Slovenije je registrirana v Ljubljani kot neprofitna organizacija zveze filatelističnih društev v Sloveniji. FZS je članica Mednarodne filatelistične zveze (Federation International de Philatelie — FIP) in Združenja evropskih filatelističnih zvez (Federation Of European Philatelic Associations — FEPA)

Za izdajatelja:
Igor Pirc

Uredniški odbor

Glavni in odgovorni urednik:
Bojan Bračič
e-naslov: bojan.bracic@triera.net

Člani uredniškega odbora:
Vencelj Ferant, Robert Jordan, Igor Pirc

Ponatis člankov z navedbo avtorja je dovoljen samo s pisnim soglasjem uredništva.

Fotografija na ovitku:
Portugalska maksimum karta, ki je bila izbrana za najboljšo v letu 2009

Prelom in tisk:
www.grafis.si
september 2010

Naklada:
1200 izvodov

Naslov uredništva:
Filatelistična zveza Slovenije
p. p. 1584
1001 Ljubljana
<http://www.fzs.si>

ISSN 1408-0303

Cena: 2 EUR, za tujino 3 EUR
Glasilo prejemajo člani FZS brezplačno.

NOVA FILATELIJA

GLASILO FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

LETNIK XXVI

ŠTEVILKA 4/2010

Beseda urednika

Nova filatelija je glasilo Filatelistične zveze Slovenije in kot taka strokovna revija. Poleg strokovnih člankov prinaša poročila o delu in aktivnosti filatelystov doma in po svetu. Pri strokovnih člankih bdimo nad strokovnostjo besedil, bdimo pa tudi nad jezikom, v katerem so prispevki napisani. Nekaj časa je besedila brezplačno lektorirala Dragica Mikola, potem ji je za to delo zmanjkalo časa. Od takrat naprej besedila tudi jezikovno pregledujem sam, pri tem pa mi večkrat pomaga član uredništva Veni Ferant.

Ker sva oba še aktivno zaposlena, je večkrat problem s prostim časom, ki ga namenjava pripravi glasila. Da bi se izognili nepotrebemu delu, sem že nekajkrat prosil avtorje prispevkov v glasilu, da jih pošiljajo v elektronski obliki, napisane v najenostavnejši obliki s samo levo poravnavo, brez zamikov in odmikov in drugih oblikovalskih postopkov, saj vsi ti pri postavitvi končne oblike Nove filatelije samo motijo.

Danes prosim bodoče avtorje prispevkov v Novi filateliji, da poskušajo upoštevati nekaj osnovnih pravil slovenskega jezika. Eden od kolegov mi je na tako opozorilo odgovoril: »Le čevlje sodi naj kopitar«, zato pojasnilo, zakaj si upam »igrati« lektorja. Po izobrazbi res nisem jezikoslovec, vendar že 12 let urejam dve reviji, uredil sem kup katalogov, objavljenih imam čez 400 prispevkov in tudi sicer je del mojega rednega dela pisanje dopisov, govorov, uvodnikov, različnih sestavkov itd. Zaradi tega sem se v zadnjih desetih letih udeležil treh večdnevni seminarjev slovenskega jezika in precej stvari me je naučila že omenjena lektorica. Poleg tega si stalno mesto na polici strokovne knjige in revije iz filatelije delijo s Slovarjem slovenskega knjižnega jezika in Slovenskim pravopisom.

Avtorji nama bodo prihranili precej dela, če bodo pri pisanju besedil upoštevali naslednje:

- vklopite črkovalnik in nastavite slovenski jezik. Tako vas bo računalnik sproti opozarjal na tiskarske in jezikovne napake.
- V datumih na mestu desetice ne pišemo ničel v primerih, da je dan ali mesec zapisan s samo enim znakom. Izjema so datumi v rednih žigih.
- Pika je levostično ločilo, kar pomeni, da za piko (tudi pri datumih) napišemo presledek. Izjema je le, kadar je za piko vezaj. Primer: 24.–27. maj 2012.
- Narekovaji se uporabljajo samo pri premem govoru in kadar želimo poudariti, da smo napačno zapisano besedo namenoma tako zapisali. Ne uporabljajo pa se za označevanje imen in naslovov, kar je bila včasih navada.

Upam, da prošnja ni prezahtevna in boste zapisano zlahka upoštevali. Pred bližajočimi prazniki želim v imenu uredniškega odbora in svojem imenu vsem prijateljem znamk in filatelije v prihajajočem letu obilo zdravja in poslovnih ter filatelističnih uspehov.

Leto 2010 se bliža veselemu decembrskemu zaključku, ko se hitrost in gostota dogodkov podeseterita in ko skušamo izkoristiti, predno se potem umaknemo v ožji krog prijateljev in družine, še zadnje priložnosti, da uredniščno svoje načrte pod zastavo tega leta. Smo bili uspešni, kaj želimo storiti prihodnje leto?

Tudi izvršni odbor Filatelistične zveze se je na zadnji letošnji seji sredi novembra posvetil svojemu preteklemu delu in si začrtal smernice za leto 2011. Ugotovitev vsekakor je, da smo v mednarodni areni razstavljalno uspešna zveza, kar je za malo filatelistično zvezo, kot je naša, zelo dober rezultat. V lanskem letu smo se udeležili šestih mednarodnih razstav, od katerih sta bili dve svetovni, dve evropski in dve regionalni. Iztržek medalj je 6 zlatih, 4 velike pozlačene, 13 pozlačenih, 7 velikih srebrnih, 12 srebrnih, ena posrebrena in ena bronasta – skupaj 44 medalj. Naj spomnim, da mineva letos 15 let, odkar smo pričeli s seminarji za razstavljalce.

Če si lahko izposodim primero iz gimnastike, v »obveznem« program, t.j. ekspanatih, ki obravnavajo našo poštno zgodovino, napredujemo dobro - posebej pri verigarjskih zbirkah v tradicionalnem razredu, poštni zgodovini in v po-

štinih celinah. Z medsebojnim vplivom in s pomočjo literature (Portovni verigarji, Zbornik mednarodnega simpozija Verigarji 90 in Posebnim priročnikom Verigarji v nastajanju), organiziranjem dogodkov (Mednarodni simpozij Verigarji) in zbirkami, ki obravnavajo to področje, ustvarjamo mednarodno renesanso in zavedanje o pomembnosti Verigarjev za svetovno filatelijo. To se seveda mora odražati tudi na odnosu sodniških ekip do teh ekspanatov. Omeniti je potrebno tudi nekaj vodilnih evropskih filatelilstov, ki so z zlatimi medaljami za svoje verigarjske ekspanate naši ambasadorji v svetu (Dr. Henk Buitenkamp, Per Friis Mortensen).

Poleg pripravljanja in izvedb domačih razstav ter omogočanjem nastopov na mednarodnih razstavah, je pomembna tudi podpora raziskovalnemu delu in publiciranju izsledkov. Vse to je seveda odvisno od zagotavljanja potrebnih finančnih sredstev. Razumevanje in podpora Pošte Slovenije nam v tem pogledu omogoča izvedbo marsikaterega projekta. Želje in možnosti so večje; zato smo v letu 2009 uspešno pridobili priznanje Ministrstva za kulturo, da je FZS organizacija posebnega pomena za kulturo.

Ta status lahko sedaj prvič udejanjamo v praksi – in to prosim – s pomočjo vseh članov Filatelistične zveze. V tej številki Nove filatelije, pa tudi na spletu (www.fzs.si) objavljamo obrazec za namenitev dela dohodnine, ki ga prosim posredujte vsem družinskim članom in prijateljem, ki so dohodninski zavezanci, da ga izpolnijo s podatki v našo korist in nam ga posredujejo pred koncem leta. To štejemo kot veliko priložnost za pridobitev dodatnih sredstev za naše delo. Zavezujemo se, da bomo vse, kar bomo iz tega naslova pridobili, porabili tako, da bodo učinki vidni. Ne kot ne-

kateri župani, ki to storijo na račun zadolževanja.

Vsem članicam in članom Filatelistične zveze Slovenije, vsem podpornikom in simpatizerjem ter družinskim članom, voščim prijeten zaključek sta-

rega leta in v Novem letu, poleg zadovoljevanja vseh temeljnih potreb in želja, tudi veliko veselja z zbiranjem.

Igor Pirc,
Predsednik FZS

Priznanja Filatelistične zveze Slovenije

Na letošnji skupščini FZS, ki je bila 17. aprila v veliki dvorani Pošte Slovenije na Čopovi 11 v Ljubljani, smo pregledali dosedanje delo (glej NF 1/2010, Poročilo o delu FZS v letu 2009, Redna skupščina FZS), naredili nekaj načrtov za prihodnje in podelili priznanja Filatelistične zveze Slovenije.

Na predlog IO FZS je skupščina sprejela sklep, da dodeli Priznanje Lovrenc Košir za življenjsko delo Nikolaju Jerebu iz FD Idrija.

Nikolaj Jereb, Niko se je rodil v Idriji leta 1940. Z znamkami se je spoznal zelo zgodaj, saj so mu majhne sličice s pisem odstirale skrivnosti širnega sveta, ki jih takrat po vojni, razen pripovedovanja starejših, ni bilo mogoče spoznati drugače. V pionirski filatelistični krožek Josipa Pivku pri FD Idrija se je vključil že ob njegovi ustanovitvi. Kasneje je znamke sicer še zbiral, v delo FD Idrija pa se ni vključeval, saj se je želel preizkusiti tudi v številnih drugih aktivnostih, kot so sabljanje, judo, ljubiteljsko gledanje zvezd in planetov in prepevanje v akademskem zboru Vinko Vodopivec. Izšolal se je na biotehniški fakulteti in služboval najprej v Novi Gorici, nato pa v rodni Idriji. V albumih so se mu množile znamke in po skoraj 19 letih se je leta 1970 ponovno vključil v FD Idrija. Deset let je bil reden gost nedeljskih srečanj društva, kjer se je kalil ob »starih mačkah« Srečku Logarju, Josi-

pu Pivku in Rafaelu Jerebu. Leta 1981 je vstopil v odbor društva kot njegov podpredsednik. Njegova hiperaktivnost ob bogastvu idej ga je že štiri leta pozneje pripeljala na mesto predsednika društva, ki ga je opravljal do leta 2008, ko se je odločil funkcijo predati nasledniku; še naprej pa je ostal aktiven član odbora FD Idrija. En mandat je bil tudi član IO FZS.

Najvidnejša sprememba, ki ji je bo troval Niko, je izdajateljska dejavnost, ki je bila včasih izjema. Od ene izdaje v letu jih je nastalo štiri do šest. V času njegovega predsedovanja je FD Idrija izdalo 79 oštevilčenih izdaj ovojnic, razglednic, maksimum kart in dotiskanih dopisnic, še vsaj deset pa je takih, ki jim je oštevilčenje iz različnih vzrokov izpadlo.

Leta 1898 se je rodil prvi društveni bilten Filatelist, ki je do trenutno zadnje 22. številke po vsebini in opremi zaviljivo narasel. Značilnost vseh števil je, da je tri četrtine vsebine prispeval Niko. Razen v Filatelistu je objavljaval informativne in poučne filatelistične članke v

Nikolaj Jereb (foto: V. Ferant)

lokalnih tiskanih medijih in Pionirskem listu (Vesela šola filatelije). Gotovo je njegova zasluga tudi to, da se je FD Idrija pri ocenjevanju aktivnosti društev, ki ga je FZS leta 2006 ponovno uvedla, znašlo enkrat na prvem in enkrat na drugem mestu.

Niko se je lotil tudi gore zgodovinskega gradiva, ki mu ga je pomagal sortirati član FD Idrija, zgodovinar Janez Kavčič. Na osnovi ugotovitev iz tega proučevanja je pripravil utemeljene predloge za izdajo poštних znamk. Z idrijsko-cerkljanskimi temami je dve znamki izdala že JPTT, Pošta Slovenije pa je pripravila 21 rednih in 10 priložnostnih znamk ter nekaj celin. Za svoje delo je Niko prejel občinsko nagrado, leta 1999 pa Priznanje občine Idrija, najvišje priznanje, ki ga podeljuje občina. Kot filatelist je najprej zbiral vse, potem pa je svojo zbirko

usmeril v teme: rudarstvo in minerali, motivi čipk in klekljaric, Antarktika, jadrnice, domovinske zbirke. Z različnimi temami je pripravljen vskočiti na domače pa tudi meddruštvene razstave, vendar le v netekmovalnem delu; za tekmovalne razstave se do sedaj še ni odločil.

Iz utemeljitve za predlagano priznanje

Tradicionalna dvoletna enovitrska razstava bo potekala od 20. do 29. oktobra 2011 v Gorenjskem muzeju v Kranju pod imenom 5Okno Kranj 2011. Pravila razstave in poziv razstavljavcem za prijave bodo pravočasno objavljeni na spletni strani www.fzs.si. Komisar razstave je Mihael I. Fock (mihael.fock@exoterm.si). Dobrodošle nove zbirke.

Mirku v slovo

Ali je posameznik sploh kdaj pripravljen na novico o smrti sočloveka? Tudi če že kdo to je, takšnih med člani upravnega odbora Filatelističnega društva Trbovlje ni. Presenečenje, šok in otopelost je bila prva reakcija na novico, da nas je zapustil Mirko. Zastale so v grlu besede, misli so neurejeno begale po glavi, pojavila se je vrsta vprašanj, na katere ni razumskih odgovorov. Ostala so le čustva prizadetosti in prikrajšanosti ob zamujenem slovesu.

Mirko Smodiš, dolgoletni zbiralec znamk in v zadnjem času vse bolj in bolj tudi aktiven filatelista. Kaj kmalu po včlanitvi v društvo je privolil v aktivno sodelovanje v organih društva. Postal je gospodar, nato se je nekaj časa ukvarjal samo z razdelitvijo znamk, nazadnje je poleg tega opravljal še funkcijo blagajnika, deloma tudi tajnika. Zaradi svoje doslednosti in natančnosti pri urejanju društvenih opravil, ki si jih je naložil, je kaj kmalu postal eden od nosilcev društvenega življenja. V sila kratkem času je spoznal obseg delovanja društva ter pomanjkljivosti pri tem, ki jih je samo-

iniciativno želel odpraviti. Uredil je društveno knjižnico, zalogo društvenih poštних vrednotnic, pregledno zložil društveno zbirko in pričel z urejanjem društvenega arhiva. Poleg tega je aktivno sodeloval pri vseh ostalih društvenih aktivnostih. Skupaj smo ustvarjali društvene izdaje, sodeloval je pri pripravi srečanj ter bil nepogrešljiv pri izvedbi naših tradicionalnih tekmovalnih razstav. Brez Mirka v zadnjih nekaj letih tako rekoč ni bilo društvenega dogodka, pri katerem bi ne sodeloval.

Kljub temu, da je posvetil mnogo časa prav delovanju društva, si svoje filatelije ni pustil vzeti. Njegova zbirka je počasi, a zanesljivo rasla, obseg filatelističnih znanj je pospešeno širil. Manjkala je le še manjša spodbuda, da se je odločil pripraviti tekmovalno filatelistično zbirko. Tako ga je naša letošnja filatelistična razstava – dvboj s kolegi filatelisti iz žalskega društva le prepričala, da se s svojim gradivom in pridobljenim znanjem udeleži tekmovalnega razstavljanja. Z nekaj malega pomoči izkušenejših članov in z veliko veselja je pripravil svojo tematsko zbirko. Kljub njegovi začetni bojznosti, da zbirka ne bo vredna razstavljanja, je bil nad svojim končnim izdelkom sila zadovoljen. Komaj je že čakal, da bo svoj prvenec postavil na ogled in oceno. Želel si je kritične ocene z napotki, ki bi služili nadgradnji in izboljšavi zbirke pri njeni širitvi. Mirko svoje prve tekmovalne razstave, žal, ni dočakal, ...

Bolečina ob izgubi zbirateljskega kolega in prijatelja bo sčasoma otopela. Spomin na Mirka pa bo živel, saj bo z nami ob vsakem še tako majhnem društvenem dogodku.

Robert Jordan

Boštjan Petauer Prve irske znamke

Po dolgoletnih prizadevanjih je Irsko leta 1922 dobila samostojnost, potem ko je bila več stoletij pod britansko oblastjo. V novo državo so bile vključene vse grofije na irskem otoku, razen šestih na severu, ki sestavljajo Severno Irsko (Ulster); te so ostale v sestavu Združenega kraljestva.

Pri izdaji prvih znamk novo nastale države se je Začasna irska vlada odločila za pretisk veljavnih angleških znamk, ki so bile v obtoku tudi na ozemlju Irske. Drugega februarja 1922 so bile poštni upravi dostavljene poskusno pretiskane znamke, ki so bile sprejemljive, in tako je prva serija pretiskanih znamk izšla 17. februarja 1922.

Za pretisk vrednosti od 1/2d (penija) do 1/- (šilinga) so bile uporabljene znamke s portretom kralja Jurija V. v profilu, za vrednote od 2/6 do 10/- pa znamke z motivom morskih konjev (Seahorses) in prav tako portretom omenjenega kralja v profilu.

Pretisk je na vseh znamkah v petih

vrsticah in se glasi: **Rialtas Sealadac na h-Eireann 1922**, kar pomeni v prevodu Začasna irska vlada (1922).

Nižje vrednosti

Pretisk je bil izvršen v tiskarnah dveh družb in sicer Dollard in Thom. Dollard je pretiskal vrednote za 1/2d, 1d, 2 1/2d, 3d, 4d, 5d, 9d, 10d od nižjih vrednot (ter znamke za 2/6, 5/- in 10/-). Thom pa je pretiskal vrednote za 1 1/2d, 2d, 6d in 1/-. Osnovna znamka za 2d obstoja v dveh variantah, ki se med seboj najbolj razlikujeta po številu vodoravnih črt nad kraljevo glavo: tip I ima štiri, tip II pa tri črte. Za pretisk sta bila uporabljena oba tipa znamk.

Vsi pretiski so bili črne barve. Pretiski obeh tiskarn se med seboj razlikujejo po letnici 1922; Dollard je uporabil tip številke antika, Thom pa blokovne številke, letnici je dodal še piko.

Popolno serijo nežigosanih znamk prikazuje slika 1. Slika 2 prikazuje pismo, poslano tri dni po izdaji znamk iz Dublina v Pariz, slika 3 pa priporočeno pismo prav tako iz Dublina na Dunaj. Vse omenjene znamke in kuverte so iz avtorjeve zbirke, kar velja tudi za ostale v tem prispevku prikazane primerke.

Ker je bil črn pretisk na vrednotah za 2 ½ d, 4d in 9d slabo viden, je od aprila naprej Dollard pretiskal omenje-

ne znamke z rdečim pretiskom. Znamki za 4d in 9d sta bili pretiskani tudi s karminsko barvo (zlasti pretisk za 9d v tej barvi je precej redkejši, kot bi se dalo sklepati iz kataloških vrednosti, tako na nežigosani kot na žigosani znamki), možno pa je, da je s to barvo znamke pretiskal Thom.

Popolno serijo teh znamk (zadnji dve vrednoti v obeh barvah pretiska) prikazuje slika 3.

Junija 1922 se je pokazala potreba po izdaji znamk v zvitkih za uporabo v avtomatih. Ker nobena irska tiskarna ni imela dovolj izkušenj pri pretisku takih znamk, je bil pretisk teh znamk zaupan znani londonski tvrdki Harrison. Ta je pretiskala znamke za 1/2d, 1d, 1 1/2d in 2d (tudi tu sta bila uporabljena oba tipa). Pretisk je podoben Thomasovemu; razlike pa vendarle obstojajo. Barva črnega pretiska je nekoliko drugačna (ni je lahko ločiti), pretisk je malenkostno večji od predhodnega, črka R je vedno nad Se (pri Thom je bolj desno), zobci ob straneh pa so pogosto nekoli-

ko obrezani. Popolno serijo teh znamk prikazuje slika 4.

Ker so zaloge pretiskanih znamk pošle, je bilo osnovne znamke potrebno pretiskati ponovno. To je storila v ob-

kazuje slika 5.

Ista tiskarna je v obdobju novembar-december ponovno pretiskala pet vrednot (za 1/2d, 1d, 1 1/2d, 2d in 1/-). Pretisk na teh znamkah je nekoliko širši

dobju od julija do novembra 1922 tiskarna Thom. Znamke se razlikujejo po (dobro vidni) svetleči modročrni barvi pretiska, razen vrednot po 2 1/2d, 4d in 9d, ki so bile zopet pretiskane z rdečo barvo. Popolno serijo teh pretiskov pri-

od prejšnjega (od 0,5 do 1mm pri posamezni vrstici). Popolno serijo teh pretiskov prikazuje slika 6.

Posebnosti na nižjih vrednotah

Kot pri večini pretiskov jih lahko

razdelimo na dva dela: posebnosti na osnovnih znamkah in posebnosti pretiskov.

Pri osnovnih znamkah so najpomembnejše posebnosti:

- 1d: obrnjen vodni znak, QNE namesto ONE
- 1 1/2d: f namesto e v pence; popravljen e (iz f),
- 2d: obrnjen vodni znak
- 4d: prelom nad O v besedi FOUR,
- 10d: zlomljen okvir na levi

Pri pretiskih so najpomembnejše posebnosti:

- 1/2d: obrnjen pretisk, manjka datum (1922), ni pretiska (le v kombinaciji s pretiskano znamko), datum zgoraj – namesto spodaj
- 1d: obrnjen pretisk, manjka datum, datum na vrhu – namesto spodaj,
- 1 1/2d: manjka datum, datum na vrhu,
- 2d: obrnjen pretisk, manjka datum, datum na vrhu
- 5d: manjka datum,
- 6d: obrnjen vodni znak
- 9d: datum na vrhu – namesto spodaj, PQstage namesto POstage,
- 1/- ONF namesto ONE

Omeniti velja, da vse posebnosti ne obstajajo pri vseh obravnavanih izdajah.

Višje vrednote

Poleg že omenjenega Dollardovega

pretiska je višje vrednote v oktobru in novembru pretiskal v manjši nakladi tudi Thom. Ti pretiski so mnogo redkejši kot Dollardovi od njih pa se razlikujejo po barvi pretiska (sijoča modro-črna) in razmiku med črkama h in e v besedi »heireann«. Ta je pri Dollardu 1mm, pri Thomasovem pretisku pa le 0,5 mm.

Posebnosti pri višjih vrednotah

Prav tako jih lahko razdelimo na posebnosti osnovnih znamk in posebnosti pretiskov.

Pri osnovnih znamkah so najpomembnejše:

- 2/6: razne retuše,
- 5/-: ni posebnosti,
- 10/-: razne retuše

Pri pretiskih so najpomembnejše:

- 2/6: tretja vrstica pretiska meri le 21 mm namesto 21,5 mm,
- 5/-: tretja vrstica pretiska meri le 21 mm namesto 21,5 mm,
- 10/-: tretja vrstica pretiska meri le 21 mm namesto 21,5 mm

Obstoja le pri Dollardovem pretisku

Pri Thomasovem pretisku obstoja pri vseh vrednotah premaknjen R nad Se (12 krat v poli).

Podrobnejša obravnava omenjenih posebnosti (velja tudi za tiste pri nižjih vrednotah) je razvidna iz strokovne literature, nekaj posebnosti pa je omenjenih tudi v katalogu Michel, ki je pri nas med zbiralci najbolj razširjen. Večina teh posebnosti je dokaj redka, kar se odraža tudi na njihovi vrednosti.

Zaključek

Zbiranje obravnavanih znamk v Sloveniji ni preveč razširjeno. Razlogov je več. Prvi je nesporno ta, da je večina slovenskih zbiralcev osredotočena na zbiranje znamk sosednjih držav (poleg Slovenije seveda) in/ali tematike. Drugi je dejstvo, da teh znamk pri nas ni lahko dobiti, tretji, po pomembnosti najbrž ne zadnji, pa kot je razvidno iz prispevka, njihova zahtevnost.

Zbiralcem, ki bi se kljub vsemu povedanemu hoteli »spopasti« z obravnavano izdajo, svetujem, da najprej proučijo razpoložljivo strokovno literaturo (nekaj je navedene na koncu tega sestavka), nato pa se lotijo zbiranja. Kdo ve, glede na nepoznavanje teh znamk pri nas se bo morda za mali denar našla tudi kaka redkejša varianta.

Ko je bila koncem leta 1922 ustano-

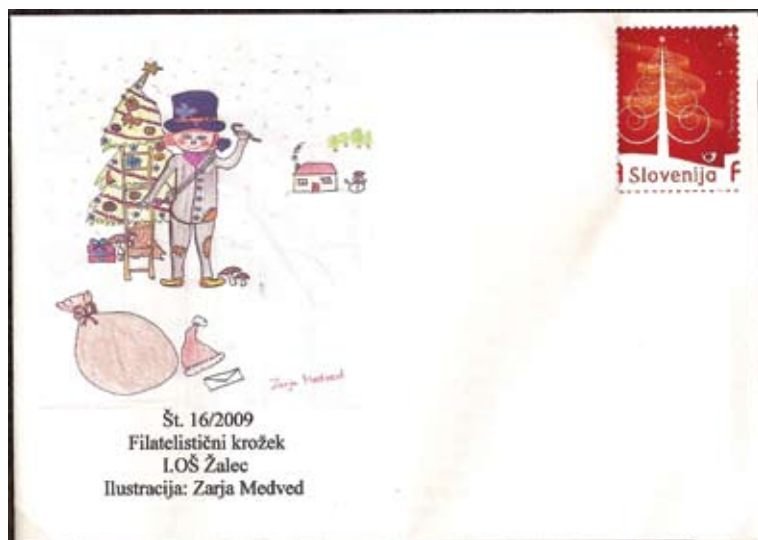
vljena irska država, se je s pretiskom angleških znamk nadaljevalo. Zadnje so bile preiskane še leta 1935, precej potem, ko so bile izdane redne znamke z irskimi motivi, izšlo pa je tudi že nekaj priložnostnih. Le pretisk je bil drugačen: Saorstat Eireann 1922 (Svobodna irska država 1922). Obravnava tako pretiskanih znamk pa že presega okvir tega sestavka.

Literatura in viri

1. Feldman, David, Handbook of Irish Philately, David Feldman Ltd & The Dolmen Press Limited, Dublin 1968
2. Hibernian, Handbook and Catalogue of the Postage stamps of Ireland, Rodgau Philatelic Service, Rodgau 2002,
3. Michel Nord und Nordwesteuropa 2001/2002, Schwanneberger Verlag, Muenchen, 2001
4. Lastna zbirka

Premaknjeno zobčanje

Ta objava prihaja z nekaj zamude. Toni Četina mi je ovitek z opomb o premaknjem zobčanju na novoletni znamki iz leta 2009 poslal že lani, pa sem vse skupaj nekaj založil. Napako je opazil, ko je imel znamke že nalepljene, zato mi je poslal vse skupaj. Zdaj je vse pred vami in poseben komentar ni potreben. Za več informacij se obrnite na Tonija Četino.

Bojan Bračič

Maksimum karte iz osebnih znamk

Osebnne znamke so v tematiki že dobile svoje mesto, ni pa še povsem dorečeno, kaj je z maksimum kartami narejenimi iz takih znamk. Ker naša filatelistična društva v zadnjem času pripravljajo maksimum karte iz osebnih znamk, sem na Komisijo za maksimafilijo pri FIP, katere član sem, naslovil poziv, naj ta problem rešijo oziroma se opredelijo do takih izdelkov.

O maksimum kartah, narejenih iz osebnih znamk, so razpravljali na sestanku komisije, ki je potekal ob razstavi v Lizboni (glej Poročila s sestankov FIP komisij in Kongresa FIP, str xy), o tem problemu pa sem govoril tudi z dolgoletnim predsednikom te komisije Nikosom Rangosom po njegovem predavanju o ponaredkih v maksimafiliji, ki ga je imel ob Balkanfila razstavi v Plovdivu.

Sedanji predsednik komisije Kanadčan Georges Constantourakis mi je poslal poročilo z omenjenega sestanka, iz katerega je razvidno, da je bil problem

maksimum kart, narejenih iz osebnih znamk, ena od dveh glavnih točk na sestanku, saj se takšni izdelki pojavljajo tudi v Franciji, ZDA, Združenem kraljestvu in nekaterih drugih evropskih državah. S tajnico komisije Anny Boyard sta pripravila predlog naslednjih kriterijev, ki jih naj izpolnjuje osebna znamka, iz katere lahko pripravimo maksimum karto:

1. Izdati jo mora poštna organizacija ali od nje pooblaščená privatna organizacija.
2. Predstavljati mora motiv, ki je v

splošnem interesu.

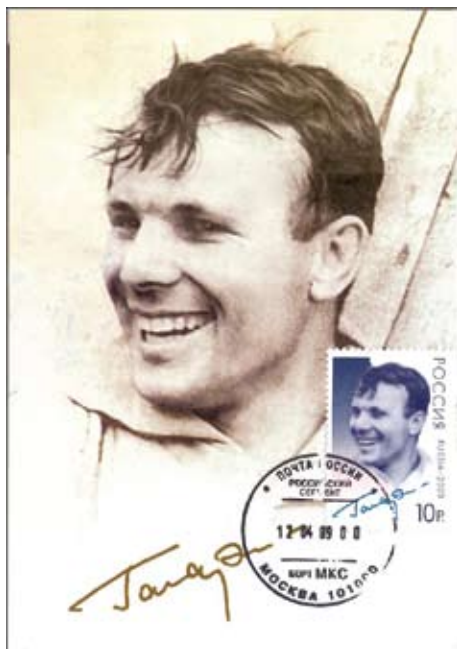
3. Taka znamka mora biti na voljo vsem zainteresiranim.

Določeno število prisotnih delegatov se je s temi predlogi strinjalo. Različna mnenja in kasnejša dodatna razlaga so dali slutiti, da bi bilo možno doseči dogovor o teh predlogih, potem ko se bodo delegati o problemu posvetovali v svojih zvezah.

Če pogledamo, kako ustrezajo tem kriterijem osebne znamke, iz katerih so narejene maksimum karte pri nas, lahko ugotovimo, da s prvima dvema kriterijema ni problemov. Vprašljiv pa je tretji kriterij, saj društva običajno ne prodajajo osebnih znamk samostojno, ampak le v sklopu celotnih izdelkov. Podobno je z razglednicami iz katerih so izdelane »društvene« maksimum karte, ker tudi teh ni mogoče dobiti samostojno. Če upoštevamo zadnji dve ugotovitvi, potem maksimum karte, ki so jih iz osebnih znamk do sedaj pripravila različna društva, niso korektne. Če je drugače, pa naj društva to sporočijo.

Več o tem problemu in še kaj o pravi eksponata iz maksimafilije v naslednji številki Nove filatelije, tokrat pa samo še poročilo o izbranih najboljših maksimum kartah (MK), narejenih iz znamk, ki so izšle v letu 2009. Glasovanje so opravili delegati na sestanku komisije v Lizboni.

Prvo mesto med 53 sodelujočimi državami je osvojila portugalska MK Vonj po kavi, ki jo je pripravila portugalska zveza maksimafilistov. Drugo mesto so prisodili MK Planet Zemlja, ki je izdelek Ciprčana Nikosa Rangosa, na tretje mesto pa sta se uvrstili ruska MK Jurij Gagarin, ki sta jo izdelala kozmonavt Genadij Padalka in Vjačeslav Kločko, ter španska MK Dvorna dama princeza Margarita Teresa. Slednja je izdelek španske zveze maksimafilistov.

Filatelistična zveza Slovenije je ne-profitna in nepolitična organizacija. Članstvo voli organe društev in Zveze in ti posamezniki s svojim delovanjem ustvarjajo pogoje za zbirateljsko dejavnost članov in njihovo uveljavljanje na domačih in mednarodnih filatelističnih prireditvah. FZS nima zaposlenih delavcev, njeno delo temelji izključno na prostovoljstvu.

Veselko Guštin

Delavnica Napiši pismo

Filatelistična zveza Slovenije (FZS) že kar nekaj let sodeluje z Otroškim bazarjem in Collecto, kjer med drugim organiziramo delavnico Napiši pismo. Akcija se je med otroki zelo dobro prijela, saj so nekateri celo prvič v življenju napisali pismo. Pošta Slovenije (PS) nas v tej akciji vselej velikodušno podpre, tako da nam daruje ovojnice prvega dne (OPD) in poštne znamke, medtem ko papir in prazne ovojnice daruje FZS.

Otrokom najprej na kratko pokažemo, kaj sploh je pismo ali dopisnica, kaj je letalska zalepka (aerogram), kaj so znamke in kaj rdeči poštni žigi, kaj nalepke. Na koncu jim razložimo, kaj nikakor ne smejo delati s starimi ovojnicami, to je - da brez vednosti starejšega filatelista - izrezujejo znamke. Škarje torej niso pribor dobrega zbiralca. Za tem jim damo ovojnice in papir, sami pa izberejo znamko. V zvezi z njo narišejo na levo stran ovojnice sličico (tako kot pri priložnostnih ovitkih ali OPD). Seveda morajo vedeti še naslov, kam bodo svoje pismo poslali.

Delavnica je primerna za otroke od 2. razreda osnovne šole naprej. Če pa pridejo »prvčki«, ali otroci iz vrtca, potem je željeno, da so z njimi tudi starši,

ki jim bodo pomagali pisati. Delavnica traja približno eno uro.

Namen FZS je v dobi vsesplošne uporabe elektronskih medijev za komuniciranje, nadaljevati in obuditi staro navado pošiljanje sporočil, želja in novic med seboj – in to s pismom. Po uspešnih delavnicah na Bazarju in v nekaj osnovnih šolah smo pripravili serijo delavnic tudi v knjižnicah. Tako smo kot prvo obiskali 1. junija 2010 knjižnico Prežihov Voranc, Cesta na Brdo 63, Ljubljana (na Grbi), 16. junija 2010 smo bili »neuspešni« (istega dne so imeli gasilci dan odprtih vrat) na Brezovici, Tržaška c. 47, a smo obisk ponovili 17. novembra 2010. Zatem smo obiskali še naslednje knjižnice: 30. junija 2010 Knjižnico Bežigrad, Einspillerjeva 1, Ljubljana; 22. septembra 2010 Knjižnico Dobrova, 28. septembra 2010 Knjižnico Ig. Zunaj Ljubljane pa še 22. septembra 2010 Knjižnico Slovenj Gradec.

Nekaj ugotovitev in izkušenj z delavnic:

- Otroci sploh ne vedo, da PS izda toliko lepih priložnostnih znamk.
- Ukrep:** omogočiti čim večjo uporabo priložnostnih znamk na ovojnicah.
- Otroci ne poznajo pravljic in li-

Utrinek s filatelističnega krožka v Žalcu, 8. 5. 2009.

Otroci iz Bežigrada...

kov, ki jih znamke prikazujejo.
Ukrep: morda bi se ob priliki izdaje znamke naredila še slikanica za otroke z vsebino serije (Zvezdica Za-

...so napisali več pisem.

spanka, Kavboj Pipec, Kekec, itd.)
- Otroci zelo radi pišejo pisma...
Ukrep: nadaljevati z delavnico po Sloveniji!

Vojko Čeligoj

Ilirska Bistrica: Mladi filatelisti in poštne znamke

Za nedavno veliko primorsko proslavo v Ilirski Bistrici so domači filatelisti, člani Primorskega numizmatičnega društva iz Ilirske Bistrice, pripravili filateli-

stično razstavo pod geslom Domovina naša je svobodna. Predstavili so poštne znamke Pošte Slovenije, posvečene Primorski in njenemu boju za osvoboditev in priključitev k matici. Uradne poštne izdaje znamk so obogatila tudi mnoga društva, ki so za filateliste v dvajsetih letih samostojne Slovenije izdale številne spominske kuverte, dotiske dopisnic in osebne znamke z domoljubno tematiko Primorcev in Primorske.

Omenjeno razstavo si je bilo do 15. oktobra 2010 moč ogledati na osrednjem hodniku Osnovne šole Dragotin Kette. Razstava je vzbudila med učenci te šole obilo zanimanja.

Domači filatelisti z omenjeno razstavo zaokrožujejo 60 let organizirane filatelije na Bistriškem. Toliko pa je tudi star najstarejši priložnostni žig bistriške pošte, ki so ga pripravili filatelisti za 1. slovensko-hrvaški mladinski festival leta 1950. (Tekst in foto Vojko Čeligoj)

Moje počitnice

Dve pisemci s sestavkoma z enakim naslovom, mi je poslal aktivni mentor filatelističnega krožka na OŠ Žalec Toni Četina. Sestavka sta napisali mladi člani tega krožka.

Letošnje počitnice so bile zelo zanimive. Bila sem v Grčiji in videla sem zelo lepe znamke. Tudi kupila sem jih. Zelo so različne in čudovite. Primerne so za mojo zbirko. To ni bilo edino, odšli smo tudi v gore in tudi tam sem kupila nekaj znamk. Ko sem prišla domov, sem velikokrat obiskala pošto in tui od tam se prinesla veliko znamk. Doma sem si prenovila album in s prijatelji, ki so filatelisti, smo menjavali znamke in se pogovarjali o njih. Komaj smo čakali, da se začne filatelistični krožek. Prišel je trenutek, ko se je začel. Tudi tam smo zbirali znamke in se pogovarjali. Povedali smo si, kaj zbiramo. Jaz zbiram mačke, rože in metulje. Drugi zbirajo zelo različne znamke s temami kot je astrono-

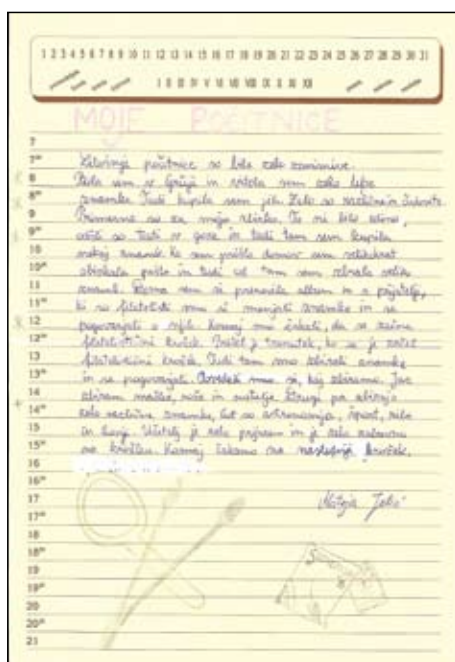
mija, šport, ribe in konji. Učitelj je zelo prijazen in na krožku je zelo zabavno. Komaj čakam na naslednje srečanje.

Mateja Jelić

Moje počitnice so bile dokaj zanimive. Prvi mesec sem jih preživela pri babici. Tudi tam sem se zanimala za znamke. Ker moj sestrič tudi zbira znamke, sem jih sama nekaj dobila.

Na morju sem bila presenečena. Znamke tam so bile prečudovite. sama najraje zbiram ribe oziroma morje, zato sem pridobila veliko znamk. Doma sem si naredil album, malo zamenjala s prijatelji in že sem se lahko podala v novo leto filatelije.

Dejana Vučičević

Bojan Bračič Trakoščan 2010

V biseru Hrvaškega Zagorja Trakoščanu, nekaj kilometrov od slovensko-hrvaške meje, so pred petimi leti ustanovili Šola za mlade filateliste. Ob peti obletnici šole so pripravili prvo mladinsko filatelistično razstavo v okviru Alpe-Jadran filatelije, Trakoščan 2010.

Pri našem konjičku, imenovanem filatelija, je marsikje v svetu problem z mladimi, ki jih je prej malo kot dovolj. Ponekod se tega zavedamo in se trudimo pridobiti v naše vrste čim večje število mladih. Na različnih delih sveta in Evrope smo k temu pristopili na različne načine. Našega, ki je začel pred desetimi leti in je dal tradicionalno dvoletno mladinsko razstavo FIRAMLA ter nekaj uspešnih mladih razstavljalcev, poznamo. V naši soseščini pa že pet let deluje Šola mladih filatelistov Trakoščan. V primerjavi z drugimi ima svoje specifičnosti, ki so posledica dejstva, da ima šola močno politično podporo, saj je pokrovitelj vsakoletne manifestacije hrvaški sabor. Ta pogojuje predvsem masovnost, ki ima svoje dobre in manj dobre posledice; lepo je, da mnogo mladih izve za skrivnosti filatelije, pri množici otrok pa nastane problem z

Visoki gosti na odprtju razstave. Od leve: načelnik občine Bednja Mirko Bistrovic, podpredsednik Sabora Ivan Jarnjak, Marija Kolačko

Skupina otrok, ki je prispela v šolo. Levo zgoraj FEPA zastava.

ustreznimi prostori in ustreznim številom ljudi, ki vodijo posamezne dejavnosti. Je pa dobro, ker je za projekt zagotovljena denarna podpora z vrha. Kakorkoli že, šola je letos praznovala

Mladi so z zanimanjem poslušali Ivo Lipovac o skrivnostih znamk

peto obletnico in zgleda, da se ji tudi za bodočnost ni treba bati. Šola sicer v glavnem pokriva širše domače območje, vendar pa ves čas sodelujejo tudi mladi iz drugih delov Hrvaške. Čeprav počasi, je masovnost začela preraščati v kakovost. Od srečanja mladih enkrat

na leto so se že kmalu oblikovale stalne skupine (krožki) na posameznih osnovnih šolah, zanimanje pa so pokazali tudi srednješolci. V letošnjem maju je bil prvič izpeljan tudi enodnevni seminar za mentorice in mentorje.

Duša in srce celotne šole je doktorica Marija Kolačko iz Bednje, ki je »padla« v filatelijo, ko je na filatelistično razstavo v Kranju spremljala svojega vnuka in se tam z menoj zapletla v dobro uro trajajoč razgovor o mladih v filateliji; naslednje leto je šola začela z delom. Že drugo leto je bil ustanovljen Klub mladih filatelistov Trakoščan, ki uradno vodi projekt šole. Ves čas ga na različne načine podpira občina Bednja, seveda pa ne bi šlo brez podpore Muzeja Trakoščan, ki nudi prostore za vsakoletno manifestacijo, in strokovnih sodelavcev, med katerimi je treba posebej omeniti Daria Stello in Daria Filjara. Med stalnimi sodelavci sem že od vsega začetka tudi avtor tega zapisa. Seveda sodelujeta tudi Hrvaška filatelistična zveza in Hrvaška pošta in še kak sponzor.

Strokovna sodelavca in predavatelja (Dario Stella in Dario Filjar), komisar razstave in predavatelj (Željko Stefanovič) in sodnica (Staša Bračič), ki so poleg svojih funkcij tudi nosili vitrine, vstavljali eksponate in opravljali še kup drugih opravil pri zasluženem počitku (foto: B. Bračič)

Ob peti obletnici šole so organizatorji pripravili Prvo mladinsko filatelistično razstavo Alpe-Jadran filatelije; tokrat je bila šola le spremljevalni del razstave.

Na razstavo so bili povabljeni mladi iz vseh članic AJF, vendar so se je poleg domačinov udeležili le razstavljavci iz Avstrije, Madžarske in Slovenije. Bavarci, Italijani in Švicarji so odgovorili, da nimajo primernih eksponatov za tako razstavo, kar je seveda precej žalostna ugotovitev. Organizatorji so zato k sodelovanju povabili mlade iz Češke, Srbije in Slovaške. Skupaj je v 162 vitrinah razstavljalo 61 mladih.

Mednarodna žirija. Od leve: M. Glavič, I. Glatz, I. Librič, S. Bračič, P. Čičinšajin (foto: B. Bračič).

Razstava je dobila podporo Federacije evropskih filatelističnih zvez (FEPA), saj ta skrbi za izobraževanje mladih fi-

Poštarica v opravi izpred sto let predaja sklep pilotu helikopterja hrvaške vojske

Organizatori so za prenos pošte s helikopterjem pripravili posebno kartico z označenim vzletiščem in pristankom helikopterja, pepelko, ki je morala biti prilepljena na pošiljke namenjene helikopterskemu prenosu in posebno štampiljko ter dotisk na ilustrirani dopisnici hrvaške pošte.

latelistov. V pozdravnem nagovoru ob svečanem odpiranju razstave sem kot predstavnik FEPA na tej razstavi poudaril, da bo v prihodnosti potrebno vse sedanje zbirke in vse ob njih zbrane rezultate filatelističnih raziskovanj, ki niso pomembni samo za filateliste, predati v roke nekoga, ki bo znal to ceniti in s tem ustrezno ravnati. Zato je potrebno že zdaj misliti na vzgojo novih filatelistov.

Mladi razstavljalci iz Slovenije so tokrat zelo uspešno sodelovali. Jakob Jordan (Trbovlje, 78 točk), Anže Primožič (Prebold, 77 točk) in Anže Podgorski (Prebold, 74 točk) so dobili pozlačene medalje, prvi tudi posebno nagrado. Krožkarji iz Dolskega so si prislužili srebrno medaljo (60 točk) in Rok Gorič (Prebold, 53 točk) bronasto. Oba Anžeta in dva mlada krožkarja iz Dolskega so s svojima mentorjema na povabilo organizatorjev sodelovali tudi pri delu

filatelistične šole. Upam, da bomo kdaj prebrali kaj tudi o njihovih vtisih.

B. Bračič pri pozdravnem nagovoru v imenu FEPA. Na stopnicah otroci z zastavicami sodelujočih držav (foto: S. Bračič).

Slovenski udeleženci filatelistične šole po svečanem odprtju. Od leve: Ivan Ložar, Leon Kavčič, Anže Primožič in Anže Podgorski. Za njimi mentorja Marjan Plavček in Simona Maver.

Branko Morenčič

BALKANFILA 2010, Plovdiv, Bolgarija

Mednarodna regionalna razstava Balkanfila je bila letos od 27. do 30. oktobra v Plovdivu, bolgarskem mestu s cca 360.000 prebivalci. To je bila že 15. razstava te skupine, ali druga po večletnem premoru, ki so ga povzročile spremembe v večini balkanskih držav.

Razpis za Balkanfilo 2010 sem prejel v drugi polovici februarja, ko me je FZS imenovala za komisarja na tej razstavi. Določila razpisa niso bila popolnoma jasna, med drugim ni bilo točne oznake, katere kategorije je razstava; tega odgovora nismo dobili od organizatorja še mesec dni pred razstavo. Slabi kontakti med generalnim komisarjem razstave in nacionalnimi komisarji so verjetno pripomogli, da kar pet zbirk in dvanajst naslovov literature sploh ni prišlo na razstavo.

Težave z organizatorji so si že od vsega začetka sledile ena za drugo. Na pojasnila določenih nejasnosti sem

moral čakati tudi mesec dni, pa še tedaj odgovor ni bil popolnoma ustrezen. Težave so bile celo s plačilom vitrin, saj so mi poslali napačni bančni račun, da je tudi naš blagajnik imel nekaj težav. Vsak komisar ve, kake težave so s prenosom zbirk v ročni prtljagi, v prtljagi v skladišču letala pa je preveč tvegano. Organizator ni pristal na plačilo hotela za spremljevalko, kot to sicer določajo pravila evropske filatelistične zveze. Zadrego je rešila druga zadrega. Dva tedna pred razstavo je odpovedal sodelovanje hrvaški komisar dr. Zdeslav Vukas in hrvaška filatelistična zveza je predlagala, da Flora Morenčič prevzame vlo-

Nacionalni komisarji.

go pooblaščen hrvaške komisarke, kar je rešilo problem osebne prtljage, saj je Hrvaška sodelovala samo z dvema zbirkami in eno literaturo. Sreča je bila, da je bil na letalu do Rima in nato v Sofijo še prosti sedež za ženo.

Štiri dni pred odhodom sem prejel vrečke in popisne liste za zbirke, čeprav bi jih morali dobiti razstavljavci pred predajo zbirki meni. Zapletlo se je tudi s posebnim delom razstave Gems of Balkan Philately, kamor sem prijavil zbirko Pivo Venclja Feranta, ki je že bila sprejeta v odprti razred. V elektronskem sporočilu generalnega komisarja z dne 26. julija 2010 ni bilo navedeno, da v to tekmovanje ne gredo že sprejete zbirke v tekmovalni del, ampak samo zbirke, ki so na FEPA ali FIP razstavah že dobile zlato medaljo.

Razstava je bila na Plovdivskem mednarodnem razstavišču, cca 15 min hoje od hotela in tako ni bilo potrebno stalno čakati na organiziran prevoz. Predaja in prevzem zbirke po razstavi sta potekala bolj po domače, saj ni bilo preverjanja zbirke po popisu materiala v njej.

Slovenski udeleženci Flora in Branko Morenčič ter Bojan Bračič pred razstaviščem (foto: I. Pirc)

Razstava je bila obogatena s štirimi predstavami priložnostnih dopisnic, katere so izšle po ena na dan, a jih izpostava bolgarske pošte na razstavišču ni prodajala niti minute pred njihovo predstavitvijo. Sicer pa jih slovenski na-

slovniki tudi po 15 dneh še niso dobili. Vzporedno in v istem prostoru, kot je bila razstava, je bilo tudi vsakodnevno, toda revno filatelistično srečanje Bulcollecta, kjer pa ni bilo za nas nič zanimivega.

Za druženje komisarjev in sodnikov sta bila organizirana dva družabna večera in dva izleta, v bližnji samostan in v vinarstvo pod obronki Rodopov, kjer smo bili poučeni o izvrstnih bolgarskih vinih.

Slovenski uspeh so zmotile napake žirije, ki je dve naši zbirki izpustila, da ju ni na računalniških listih Palmaresa, in ju očitno kasneje površno ocenila. Ocene teh dveh zbirke je predsednik žirije pripisal na računalniški izpis ostalih slovenskih zbirke kar med predavanjem Nicoso Rangosa o maksim kartah dve uri pred zaključno svečanostjo in mi tak list tedaj tudi izročil. Drugi dan, v nedeljo, ko sem ga vprašal za ta zaplet, mi je odgovoril, da je bila to računalniška napaka. Pritoževal se je tudi srbski

komisar Slobodan Meandžija, ker je v palmaresu manjkala tudi ena od srbskih zbirk.

Palmares je bil v vseh ozirih nekaj posebnega. Ozvočenje je bilo zelo slabo, za hrup je skrbel narodno-zabavni ansambel, po naše taprava pleh muzika, ki je pogovore glušila kar nekaj ur. Ob tem so bila seveda obvezna kola nekaterih balkanskih narodov, ki so pričarala nekaj jugonostalgije, čeprav je ansambel izvajal tudi drugo glasbo. Kot običajno so podelili samo najvišja priznanja.

Za razlago ocene posameznih zbirk so me zadnji dan razstave napotili k Nicosu Rangosu, ki je edini od sodnikov dajal pojasnila. Ker pa po 40 minutah nisem prišel na vrsto, sem odnehal.

Slovenija je bila zastopana z osmimi zbirkami in eno knjigo. Vencelj Ferant je prejel zlato in srebrno medaljo, Igor

Pirc zlato medaljo, dr. Veselko Guštin pozlačeno in veliko srebrno medaljo, Branko Morenčič pozlačeno in srebrno medaljo, Alojz Tomc pozlačeno medaljo in FD Novo Mesto srebrno medaljo za literaturo. Rezultate najdete na spletni strani FZS.

Povratek domov je najprej začinil voznik »taksija«, ki sploh ni bil taksi, ampak privatni avto brez taksimetra in napisa taksi. Voznik je ob prvi možnosti zavil na krajevne poti in se po protestu vrnil na avtocesto, nato pa od naju z ženo in albanskega para, skušal iztržiti plačilo vožnje iz Plovdiva na letališče v Sofiji, čeravno je vožnjo že plačal organizator. Za zaključek so poskrbeli na letališču v Sofiji, kjer je letalo za Rim odletelo z več kot uro zamude in sva z ženo v Rimu zamudila letalo za tržaško letališče.

Na razglasitvi rezultatov. Od leve: Ga. Meandžija, J. Katurič, T. Katurič, I. Pirc, D. Svirkov, D. Georgiev, S. Meandžija in B. Morenčič.

Srečko Beričič

EURO-PHILA 2010 v Stockholmu

Filatelistično društvo Lovro Košir Škofja Loka se je kot član evropskega združenja filatelističnih društev in klubov tudi letos od 1. do 3. oktobra udeležilo mednarodne tekmovalne filatelistične razstave EURO-PHILA 2010, tokrat v Stockholmu.

Organizacijo je prevzelo stockholmsko okrožje Švedske mladinske filatelistične organizacije (Sveriges Frimaerksundom) v Haegerstenu.

Istočasno je bila odprta tudi regijska mladinska filatelistična razstava FRIMUMUNG 2010. Ob odprtju obeh razstav, 2. oktobra 2010, je organizator izdal priložnostno poštno znamko s humoriističnim motivom na račun lovcev, kako severni jelen, v času lova, odpotuje na počitnice na Mallorca. Priložnostni žig prav tako prikazuje jelena v centru vizirja, ki ga obkroža napis FRIMUMUNG 2010 EURO-PHILA 2010 2010-10-02 POSTEN HAEGERSTEN.

Loški filatelisti smo se udeležili tega srečanja ob podpori Občine Škofja Loka in našega člana Bojana Šeseka, ki nas je popeljal s svojim kombijem 4400 km iz Škofje Loke, skozi Avstrijo, Nemčijo in Dansko na Švedsko ter po obratni poti nazaj v Škofjo Loko. Med 27 odraslimi razstavljalci (iz razreda tradicionalne filatelije, poštne zgodovine, maksimum karte, tematske filatelije, razglednic in odprtega razreda) sva osvojila v tematskem razredu posebno medaljo, mag. Srečko Beričič z eksponatom Srečno, rudarji! in bronasto Vesna A.

Vrabich z zbirko Spain 1930 Goya. V odprtem razredu je Boris Klemenčič dobil diplomu za zbirko V čem se razlikujejo?, Klemen Šesek pa je sodeloval s svojo zbirko Mačke izven konkurence. Zelo uspešnih je bilo naših šest mladih filatelystov (bili so najštevilčnejši), saj so med 14 razstavljalci-juniorji prejeli eno srebrno medaljo (Katja Čadež za eksponat Bitja prazgodovine), štiri posrebrene (Urban Murn - Zimski olimpijski športi, Špela Cerar - Delfini, kiti in drugi vodni sesalci, Špela Zupančič - Življenje v rekah, jezerih, morjih in oceanih in Haris Suljić - Bogata stavbna dediščina Evrope) in eno bronasto (Uroš Jesenko - Atletika, kraljica olimpijskih športov).

Svečana podelitev odličij in prijetno druženje filatelystov je potekalo v grajski restavraciji Soedertuna. Srečanje sta popestrila Srečko s predstavitvijo dela z mladimi krožkarji in Vesna s svojimi vtisi o prvem osebnem mednarodnem srečanju s filatelisti v Stockholmu. Dogovorili smo se, da bo naslednja filatelistična razstava in srečanje Euro-Phila 2011 v Maasmechelenu v Belgiji, leta 2012 pa v Škofji Loki.

Poleg izmenjave filatelističnih izkušenj in gradiva med sodelujočimi na razstavi ter nakupa pri številnih prodajalcih, smo si zaradi sončnega, čeprav vetrovnega vremena, obogatili naše bivanje tudi z ogledi številnih znamenitosti Stockholma: slikovito пристanišče s starim delom mesta, menjavo častne straže pred kraljevo palačo, svetov-

Udeleženci iz Škofje loke, med njimi Bertil Eriksson

no znano mestno hišo, kjer posvečeni prejemajo Nobelova priznanja za svoje dosežke (tu so nas presenetili s turističnim prospektom v slovenskem jeziku), muzej Wasa z restavrirano bojno ladjo iz 17. stoletja, skandinavsko zgodovino od pradavnine (s poudarkom na Vikingih in njihovih uplenjenih dragocenostih) do srednjega veka v Muzeju zgodovine, impozanten kip Sv. Jurija v

istoimenski katedrali, pa še bi lahko našteval zanimive vtise.

Vračali smo se tudi v sončnem vremenu, tako smo lahko občudovali prelepe skandinavske pejseže, se ustavili v prestolnici Danske, Kopenhagnu, si ogledali muzej Rosenborg, nekdanjo graščino kraljev od 16. stoletja do leta 1838, ko je bila odprta za javnost z vso kraljevo zakladnico vred, zaman iskali znameniti kip Majhne morske deklice (posojena na Kitajsko), se navduševali nad „trgovskim pristaniščem“, kar dobesečno pomeni ime Kopenhagen, občudovali notranjost kupole Marmorne cerkve in vojake kraljeve garde, ki stražijo njegov dvorec Amalienborg, nismo pa pozabili niti na ogled spomenika slavnega danskega pisatelja pravljic Hansa Cristiana Andersena na mestnem trgu.

SREČKO BERIČIČ

Priložnostna filatelistična razstava Mostovi v Škofji Loki

Filatelistično društvo Lovro Košir Škofja Loka se je z veseljem odzvalo na povabilo tukajšnjega Muzejskega društva in akademske slikarke Maje Šubic, da ob predstavitvi njenih ilustracij v knjigi Lojzeta Zupanca Kamniti most, razširjene izdaje loških pripovedk, sodelujemo pri izdelavi maksimum karte in s priložnostno filatelistično tematsko razstavo.

Na tradicionalnem Blaznikovem večeru Muzejskega društva, ki je bil v prostorih Gimnazije Škofja Loka prav ob njeni 60-letnici, v sredo, 10. 11. 2010, je predsednik loških filatelilstov predstavil maksimum karto, narejeno iz razglednice z ilustracijo Maje Šubic in opremljeno z osebno poštno znamko ter s priložnostnim poštnim žigom. Vsi trije elementi MK imajo isti motiv iz loških pripovedk, stilizirani loški grb z zamorcem, ki strelja na medveda. Predstavil je tudi razstavljene tematske zbir-

ke v avli šole:

- Gvidon Birolla, aktualno zbirko Jan-ka Štampfla o prvem ilustratorju knjige Lojzeta Zupanca Kamniti most;
- Mostovi, zbirki Primoža Čebulja in Janka Štampfla o osnovnih oblikah, zgodovini oblikovanja in vloge mostov v družbi;
- Bogata stavbna dediščina Evrope, zbirko mladega filatelista Harisa Suljića, ki odkriva podobo evropskih mest in vasi s posameznimi značilnimi stavbnimi objekti;
- Pesniki in pisatelji Evrope, zbirko Bojana Šeseka, ki predstavlja umetnike pisane besede evropskih narodov.

Predsednik Muzejskega društva Škofja Loka mag. Aleksander Igljčar se je javno zahvalil za sodelovanje tako loškemu predsedniku filatelističnega društva kakor vsem razstavljavcem in jim podaril knjigo Kamniti most.

Prireditve se je udeležil tudi predsednik Filatelistične zveze Slovenije Igor Pirc, ki se je pridružil loškim filatelilstom in številnim ljubiteljem poštne znamke pri ogledu razstave in nakupu maksimum karte ob lepo urejenem izpostavljenem okencu Pošte Slovenije.

Robert Jordan

Filatelistična razstava – dvoboj

Filatelistično društvo Trbovlje je pred več kot šestdesetimi leti ustanovila skupina posameznikov, ki so svoj konjiček – zbiranje znamk – želeli nadgraditi v smiselno in zaokroženo delovanje. Končni cilj vsakega filatelista je ustvariti urejeno, pregledno ter kar se da »popolno« filatelistično zbirko. Zbirko, ki pripoveduje svojo lastno zgodbo.

Za kaj takšnega je potrebno kar nekaj znanja iz obsežnega nabora posameznih specializiranih znanj. Skupaj s somišljeniki je mnogo lažje uresničiti marsikakšen, za posameznika težje dosegljiv cilj, med katerimi je tudi prva urejena filatelistična zbirka. Tako je poslanstvo filatelističnega društva Trbovlje dvojno: omogočiti svojim članom pridobivanje ustreznih znanj za ustvarjanje filatelističnih zgodb ter širiti in promovirati filatelijo kot aktivnost, ki ohranja delček naše bogate kulturne in tehnične dediščine.

Svoje poslanstvo društvo izpolnjuje na več načinov. Za svoje glavno in najbolj učinkovito sredstvo izobraževanja, širjenja in promocije filatelije si je izbralo razstave. Razstavljanje zbranega in v zaokroženo zbirko urejenega poštnega gradiva, med katere sodijo poleg znamk še odtisi žigov, dopisnice, razglednice, potovane celote, poštni dokumenti,... s tem osmisli dolgoletno zbiranje, urejanje in raziskovanje poštnega gradiva vsakega posameznika.

Zato znova filatelistična razstava. Tokrat smo društveno razstavo razširili še na vabljeno društvo. Z njim se bomo pomerili v osvojenem znanju in prikazu zbranega poštnega pa tudi nepoštenega gradiva. Vse seveda v okviru tekmovalnih okvirjev in pravil. Izziv na dvoboj je sprejelo naše »sosednje« društvo iz Žalca, ki ima odlične razstavljalce in celo vrsto visoko ocenjenih zbirk na velikih mednarodnih razstavah. A tega se

nismo ustrašili in v dvoboj z njimi odhajamo z nekaj že uveljavljenimi razstavljalci, nekaj pa je tudi začetnikov. In ravno to – spodbuditi nove posameznike k razstavljanju – je glavni namen te razstave.

Ena od aktivnosti Filatelističnega društva Trbovlje, s katero opozarja tako filateliste kot širšo javnost na svoje poslanstvo, so priložnostne filatelistične izdaje. Z njimi obeležujemo različne obletnice in dogodke, ki so tako ali drugače pomembni za sredino v kateri živimo, delamo in ustvarjamo. Pripravili smo priložnostno filatelistično izdajo tudi ob naši razstavi. Oblikovanje celostne grafične podobe smo zaupali Marku Jordanu, s katerim sodelujemo že od leta 2007. Pripravil je grafično predlogo za izdelavo priložnostnega poštnega žiga, za natis posebne poštna znamke in predlogo za dotisk na pisemski ovojnici. Vse skupaj tvori zaokroženo poštno celoto, ki na razstavo opozarja in jo obeležuje.

Razstava je bila na ogled postavljena v vsem prav dobro znanem osrednjem zasavskem kulturnem hramu – Delavskem domu Trbovlje. Na dan otvoritve, 26. novembra 2010, je bila ob 17. uri krajša slovesnost, na kateri smo skupaj s Pošto Slovenije predstavili na ta dan izdane nove poštna znamke Republike Slovenije. Na razstavišču je bilo izpostavljeno poštno okence pošte 1420 Trbovlje, kjer je bilo moč oddati razglednico z novimi znamkami ali poslati pismo prijatelju v posebni pisemski

ovojnici razstave. V soboto, 27. novembra, je potekalo ocenjevanje razstavljenih zbirk in srečanje prijateljev in zbirateljev znamk, kovancev, bankovcev, razglednic in še česa. Razstava je bila odprta vse do petka, 3. decembra 2010, ko smo ob 17. uri podelili priznanja posameznim razstavljavcem in razglasili zmagovalno društvo.

Verjamemo, da je bil ogled razstave zanimiv in nekoliko drugačen dogodek, ki bo popestril vsakdanjik vsakomur, ki si bo dovolil pokukati v resnično širok, bogat in zanimiv svet filatelije.

Stari znanci s filatelističnih srečanj. Od leve: V. Ferant, N. Ferant, M. Plavčak, T. Četina, R. Jordan, S. Bračič in B. Bračič (foto: U. Zupanc).

Več o razstavi, predvsem o rezultatih tekmovanja, boste našli v naslednji številki Nove filatelije, ki jo lahko pričakujete konec februarja ali v začetku marca 2011.

NIČ nas ne stane, da smo dobro delni.

Če že plačujemo
dohodnino,
namenimo
tistim, ki so
nam pri
srcu.

Najbrž ni potrebno prav posebej in podrobno predstavljati sedaj že nekaj let veljavne zakonske možnosti donacije že plačanega davka. Vsi davčni zavezanci imamo možnost odločanja o porabi manjšega deleža svoje dohodnine. Do 0,5 odstotka lahko po zakonu namenimo eni ali več organizacijam, katerih delovanje se nam zdi koristno. Verjamemo, da je preteklo dobro delovanje Filatelistične zveze Slovenije tisto, kar jo umešča med izbrane nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu Republike Slovenije.

Filatelistična zveza Slovenije smo mi vsi, ki smo svojo pozornost, delo in srčnost namenili filateliji kot prav posebni tehnično-kulturni ustvarjalnosti. Organizirani in povezani v krovni nacionalni zvezi smo skupaj dosegli mnogo. Z vašo dobrodelnostjo, bomo skupaj dosegli še več. Povabite k dobrodelnosti za naša skupna prizadevanja tudi vaše svojce, prijatelje, znance in simpatizerje. Povabilo k podpisu zahteve za namenitev dela dohodnine bo žal imelo učinek le pri tistih davčnih zavezancih, ki dohodnino v tekočem letu tudi dejansko plačujejo. Nekaj razmisleka o tem, koga povabiti k dobrodelnosti, bo zato vseeno potrebno. Dobro delo velja povrniti z dobrim delom, zato bomo vsako pravilno izpolnjeno zahtevo nagradili z enim esejem. Da bomo vašo prizadevnost lahko nagradili, nam vse vaše zbrane in izpolnjene zahteve za namenitev dela dohodnine pošljite na naslov: Filatelistična zveza Slovenije, poštni predal 1584, 1001 Ljubljana. Ne pozabite zapisati vašega naslova, na katerega vam bomo eseje poslali.

A potrebno bo pohiteti. Davčni organ upošteva veljavne zahteve, s katerimi razpolaga na dan 31. decembra leta, za katero se dohodnina odmerja. Na vaše izpolnjene zahteve za namenitev dela dohodnine za donacije bomo počakali do **29. decembra 2010**. Nato bomo zbrane zahteve uredili in jih predali Davčnemu uradu Republike Slovenije. Seveda pa lahko svojo zahtevo posredujete neposredno pristojnemu davčnemu uradu ali izpolnite zahtevo preko sistema e-davki na spletu. Več si preberite v navodilih za izpolnjevanje zahteve.

NAVODILO ZA IZPOLNJEVANJE ZAHTEVE ZA NAMENITEV DELA DOHODNINE ZA DONACIJE

V skladu s 142. členom Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 10/08, 78/08) lahko davčni zavezanec rezident zahteva, da se do 0,5% dohodnine, odmerjene po tem zakonu od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošno-koristnih namenov in za financiranje političnih strank in reprezentativnih sindikatov.

Davčni zavezanec lahko da zahtevo za namenitev kadar koli prek sistema eDavki na spletni stani <http://edavki.durs.si>, pisno ali ustno na zapisnik pri davčnem organu.

Da bi vam olajšali oddajo pisnega zahtevka, je spodaj že pripravljen obrazec. V njem je potrebno izpolniti vse manjkajoče podatke davčnega zavezanca in Zahtevo podpisati. Obrazec lahko prekopirate, da boste ohranili revijo celo, lahko pa ga najdete tudi na spletni strani Filatelistične zveze Slovenije <http://www.fzs.si> in si ga od tam natisnete.

Vaša zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije velja do preklica, zato vam je ne bo potrebno vsako leto ponavljati.

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

_____ (ime in priimek davčnega zavezanca)

_____ (podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

_____ (poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

_____ (pristojni davčni urad, izpostava)

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
FILATELISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE	2	5	1	2	8	8	6	8	0,5

V/Na _____, dne _____

_____ (podpis zavezanca/ke)

Poročila s sestankov FIP komisij in Kongresa FIP v Lizboni

V okviru svetovne filatelistična razstave Portugal 2010 so potekali sestanki različnih komisij pri FIP. Naša predstavnika Igor Pirc in Peter Suhadolc sta se jih udeležila in pripravila naslednje poročilo. Dodano je tudi kratko poročilo s kongresa FIP, ki je potekal zadnji dan razstave.

Komisija za kolke (vodi Francis E. Kiddle)

Komisija ima spletno stran www.fip-revenue.org. Na njej so objavljeni vsi eksponati od leta 1999 dalje, ki so prejeli zlate medalje. V letu 2009 so imeli seminar v ZDA in v Londonu (FIP judging seminar, predvsem za sodnike, ki jih manjka). Informacije o aktivnosti so poslali iz devetih dežel; mi smo člane komisije ustno seznanili z Jelinčičevo knjigo o kolkih!

Razprava o gradivu, ki spada v ta razred: kolki kot znamke in znamke kot kolki – oboje gre v eksponat. Saving stamps se lahko uporabi, niso pa uporabne železniške znamke (Railway stamps), saj so se uporabljale za prenos pošte in so torej bolj poštna narave, čeravno so nekatere uporabljali tudi kot kolke. Paketne znamke in znamke za Bulk post so prav tako bolj poštna narave, medtem ko so cigaretni, zavarovalni, kanadske Bill Stamps in sodni kolki povsem v redu. Paziti je treba pri uporabi War tax in War stamps, saj so bile v glavnem namenjene poštnim pošiljkam!

Ugotovitve, da v eksponatih praviloma manjkajo podatki o tarifah (kar je seveda problem, saj so ti podatki redki ali jih ni). **Zelo pomembno je ponazoriti tarife, kjer je to le mogoče. To je najvažnejši del osebnih raziskav pri kolkih. Povedati je treba, čemu je bil izdani dokument namenjen.**

V eksponatu kolkov je možno ime-

ti največ dve okni s primerki kolkovane papirja; so neke vrste kolkovane celine.

Cilj Komisije za kolke za naprej: obnova pravil in smernic. FZS bo za člana te komisije predlagal I. Pirca.

Komisija za Literaturo (vodi Anthony Virvilis, član iz FZS - Branko Morenčič)

Komisija ima spletno stran: www.hps.gr/fipliterature. Potrdili smo zapisnika sestanka komisije na Efiru 2008. Poročilo komisije (kot tudi vseh ostalih) je na spletni strani FIP.

Komisija izdaja 2 x letno Newsletter in poziva na (vsaj letno) poročanje o izdajah filatelistične literature v deželah članicah. Naslednja številka izide decembra 2010.

Na spletni strani naj bi (Toni Virvilis) objavil literaturo, ki je bila nagrajena z veliko zlato in zlato medaljo, pripravili naj bi linke na digitalizirane knjige in linke na filatelistično zanimive spletne strani.

Navodila za ocenjevanje filatelistične literature, ki so bila napisana leta 1970 (Charles Petersen), so bile dobra podlaga in pomoč. Vodstvo (Board) komisije pa pripravlja revizijo, kajti pojav novih medijev zahteva ustrezne nove opredelitve. Opozarjajo pa na »prijaznost teh medijev do uporabnika«; saj na razstavi nekaterih CD-jev sodniki niso znali odpreti in pregledati.

Drugo vprašanje, ki ga je odprl Tony

Virvilis, pa je bila uporaba širšemu krogu razumljivega drugega jezika (seveda angleščine). Večina se je strinjala, da je koristno pripraviti vsaj povzetek (Summary) v angleščini, pa prevod kazala in podnapisov pod slikami, kar omogoča pregled sodnikom in tudi zbiralcem izven dežele izdajateljice literature.

W. Maasen iz Nemčije je poročal, da pripravljajo specializirano razstavo literature pod FEPA okriljem (Mainz – J. Gutenberg) leta 2012. FIP okrilje je namreč neokusno drago.

Postavili so tudi vprašanje glede dveh izvodov knjig na razstavi in možnosti, da avtor drago knjigo zahteva po razstavi nazaj (kar je možno).

Pri predstavitvi knjige – ob prijavi za razstavo, je poleg naslovnice in kazala dobro priložiti tudi Summary in kar je tudi zelo pomembno: ceno in naslov, kje lahko interesent knjigo kupi.

Poščne celine (vodi Steve Schumann, član iz FSZ Igor Pirc)

Spletna stran www.postalstationery.org Potrditev zapisnika iz Bukarešte (EFIRO). Revizija Smernic – rok za pripombe je januar 2011, potrditev na naslednji seji komisije (verjetno Dubai).

V nadaljevanju je Lars Engelbrecht povzel predloge dopolnitev Smernic:

Opredeljevanje redkosti: unique, ena od znanih pet. Pri celinah je potrebno več pozornosti nameniti obrazcu kot takemu (vrsta tiska, tiskarna, tiskarske pole ipd.).

Poštna zgodovina (vodi Kurt Kimmel, novi član FZS Veselko Guštin)

Prisotnih je bilo 43 uradnih zastopnikov držav.

Spletna stran vsebuje veliko koristnih linkov: www.fippostalhistory.com

Na njej naj bi bile standardne refe-

rence za vsako državo. Kontaktna oseba za evropske (FEPA) države je Per Friis Mortensen. Posebna pravila za ocenjevanje eksponatov iz tega razreda (SREV) so prevedena v več jezikov, **tudi v slovenščino**.

Potrjen je bil zapisnik z Efira 2008 in poročilo komisije za preteklo obdobje, ki je, kot vsi ostali, na spletnih straneh FIP. Predsedniku komisije K. Kimmlu smo predali pismo z obvestilom o novem članu komisije.

Kremener iz Izraela je predstavil projekt **PhilaPedia.com – Postal History Encyclopedia**, ki je na principih Wikipedie bazirana baza podatkov za zbiralce poštne zgodovine. Pristop je odprt za vse in je brezplačen: www.PhilaPedia.com (kontakt: moti@philapedia.com). Vredno ogleda.

Za sestanek je bil pripravljena predstavitev **Kako pridobiti zlato medaljo** (z dodatkom veliko zlato):

- Bazično znanje v GREV, SREV, Guidelines za razstavljanje in za sojenje.
- Obdobja poštne zgodovine: prvo do 1875/UPU kongresa; drugo od 1875 do 1945, tretje po 1945. Potrebno se je fokusirati na obdobje, kamor spada pretežni del eksponata.
- Obvezno pri prijavi poslati plan in synopsis, v katerem je navedenno, kaj je v eksponatu pomembno, kakšne so izboljšave, osebne raziskave, reference...
- Poznavanje sistema točkovanja (kaj prinese točke, kaj jih odnese).
- Predstavitev lahko naredi škodo. Na listu (strani) ne delati notranjih obrob, ne postavljati gradiva previsoko, niti prenizko, upoštevati udarne liste 6, 7; velikost pisave naj ne bo ne prevelika, ne premajhna. Vrste pisave je treba ločiti glede na vsebino

(osnovna in dodatna razlaga) in se tega držati.

- Žige prikazati posebej le, če slabo čitljivi, mape-zemljevidi naj bodo majhni, kopije 75% originala, lahko č/b ali digitalna kopija v barvah.

Maksimafilija

**(vodi George Constantourakis,
član iz FZS Bojan Bračič)**

Spletna stran www.maximaphily.info

Dopolnjena pravila: na MK iz 19. stoletja je dopustna kombinacija znamka.

Obdobja so sicer razdeljena na: 19. stoletje, do leta 1945, 1945 do 1978/ ko so bila sprejeta FIP pravila, in od 1978 dalje.

Komentar: v obdobju 1890-1920 so bile predhodnice MC, v času med obema vojnoma 1921-1941 je bilo ljubiteljsko obdobje, zato so MC iz tega časa redke, od 1945 dalje do 1978 je klasično obdobje.

Kritizirane so bile poštne uprave, ki ne upoštevajo pravil Maksimafilije pri pripravi uradnih izdaj. Osebne znamke – do njih odnos, kot v drugih tekmovalnih razredih (ne še dokončno, a možno v manjšem obsegu).

Razveseljiva je rast članstva v komisiji: 2003 je bilo 18 članov, 2008 že 40 in 2009 – 53. Poročila za 2009 je poslalo 49 od sedanjih 60 članov komisije (slovensko poročilo poslano).

Na osnovi poslanih MC kartic 2009 so v sejni sobi pripravili priložnostno razstavo za ocenjevanje najlepše MC v letu 2009. (Slovenske niso uvrstili na razstavo, ker je pripravljena iz osebne znamke). Največ točk je dobila Portugalska (Čutila – kava), drugi je bil Ciper (Svet – polobli) in tretja Rusija (Jurij Garin).

Predsednik komisije je pripravil predavanje s slikovnim gradivom na temo, česa pri izdelavi MK ne smemo uporabiti in kaj je sicer dovoljeno, a ni najboljše. Poudarek je seveda na čim večji skladnosti motivov na znamki in razglednici, da je motiv, ki ga prikazuje znamka, na kartici čim večji; da je razglednica splošno uporabljana in vsem na voljo, da sta z znamko iz približno istega obdobja, da je žig tudi v povezavi z motivom in znamko.

Tradicionalna filatelija

**(vodi Rolf Dieter Jaretsky,
član iz FZS Mihael I. Fock)**

Sprejet je bil zapisnik iz Bukarešte. Predsednik je opozoril na novi SREV, ki da ga je treba prevesti in na potrebo po prisotnosti Synopsis-a pri prijavi eksponata.

Predsednik je nato imel krajši seminar:

- Poštnozgodovinsko gradivo je primerno tudi v tradicionalni filateliji (obravnavava tarif in poti), saj le obdelava (treatment) pove, v kateri razred spada gradivo.
- Redek žig lahko spada v TR, saj je del zgodbe o uporabi znamke.
- Predfilatelistična pisma ali pisma brez znamke so tudi v redu, vendar je potrebna povezava z obdelovanim subjektom.
- Ravnovesje je seveda pomembno, vendar je prilagojeno razpoložljivosti gradiva.
- Tradicionalni eksponati MORAJO povedati neko zgodbo. To je velik korak naprej v obdelavi. Opis gradiva pa je filatelistično znanje.
- Važna je izbira gradiva (kaj naj prikazem), vendar tudi izbira opisa (kaj je važno, da povem). Kar je iz gradiva že razvidno, tega ni treba opisovati.

- Tudi pošne celine so uporabljive, vendar mora biti na njej vtis znamke isti kot pri sami znamki. (Pri tem je treba pripomniti, da je vsaka zbirka, ki vsebuje znamke in pošne celine, uvrščena v TR).
- Časovni roki zbiranja v TR še niso določeni.
- Moderno gradivo ni dovolj podprto in potrebujemo sodnike, ki se nanj spoznajo.

V razpravi je Avstralec Gary Brown pripomnil, da bo na razstavi Australia2013 prisoten razred Moderne filatelije – zadnjih 50 let znamk (1963-2013).

Tematska filatelija (vodi Damian Läge, član iz FZS: Peter Suhadolc)

Prisotnih je bilo 37 predstavnikov. Sprejet je bil dnevni red in zapisnik sestanka komisije v Bukarešti.

V svojem poročilu je predsednik pripomnil, da je večino novic o dejavnosti komisije objavljenih v TCNews. Vedno več je razstav na specializirano tematiko, npr. Birdpex v Antwerpnu, Razstava Massari (v Nemčiji) na glasbeno tematiko, Mexico City splošna tematika itd. S tem je treba nadaljevati. Prav tako je potrebno nadaljevati z izobraževalnimi seminarji, kot so bili v Malmö-ju in Luoyangu.

Komentarji:

- Avstralska predstavnica se je pritožila, da je ECTP (evropsko prvenstvo tematske filatelije) odprto le za Evropejce. Pripomnila je še, da je pri njih tematikov malo, saj so vsi prešli na Odprti razred.
- Treba je pripraviti tematske razstave z minimalnimi stroški.
- Pripravijo naj se tematske razstave, omejene na izdaje zadnjih 20, 50,

60 let....

- Član vodstva komisije Koenraad je pripomnil, da je na spletni strani možno postaviti vprašanje: lahko razstavljam ta primerek?
- Član vodstva komisije Vojtech Jančič je predstavil WEBSITE Projekt, vendar ni ničesar konkretnega povedal o možni vsebini te strani.
- Predsednik je še pripomnil, da se vzhodnoazijske države povezujejo v tematiki s skupnimi razstavami (Kitajska, Japonska, J Koreja). Pri FEPA je povedal, da bo v Opatiji naslednje leto tematski seminar pod vodstvom Jose Ramon Morena za sodnike in razstavljavce. V Essnu bo seminar 7. in 8. maja (v TCNews so napačni datum).
- Odprti razred: podpiramo novozeleandski predlog FIP kongresu, da postane samostojen razred. Problem je v pripravi SREV-a, ki bo v harmoniji z GERX-om in GREV-om.
- Treba bo posodobiti GREV (ki je 30 let star) in upoštevati razvoj razstavnih razredov.
- Predlog o tematskem (pod)razredu "Pošna znamka", kjer naj bi se lahko rabilo le znamke, FDC, MC in žige). Alternativa je uporabljati pri sojenju le obdelavo in znanje, ne pa gradiva.

Sledil je dolg, zanimiv in poučen seminar o prvi in zadnji strani tematskega eksponata. Petnajst razstavljavcev, med katerimi tudi Peter Suhadolc, je opisalo prvo (uvodno) in zadnjo (zaključno) stran svojega eksponata.

A.I.E.P. letni sestanek (vodi Jan van der Linden)

Sestanek AIEP je sledil sestanku Komisije za borbo proti ponaredek.

J. van der Linden je poročal o uspe-

šnem delu ekspertov na razstavi Portugal 2010 (so delali digitalne slike za 32 primerkov, od tega je bilo 7 ponarejenih). Ob tem je treba pripomniti, da so »zlatega« Buitenkampa vprašali, ali ima certifikat za dve pismi Prekmurja, pa je pokazal na oznako: **Atest FES** in so rekli **»potem je pa vse v redu«**

Ponovno sta bila izvoljena Jan van den Linden za predsednika in dr. Klaus Schöpfer za tajnika. Letna članarina je 90 €, ki pa je pridružen (FES) ne plačamo.

V razpravi je Paolo Comelli dejal, da je 10 % ekspertiranih primerkov na razstavah problematičnih. Tay je analiziral delo ekspertov na 7 svetovnih razstavah; ocenjuje, da bi bilo potrebno šolanje glede zgodovine, poleg tega pa dodajanje članov, ki pokrivajo nepokrita področja. Na razstavi v Indiji drugo leto bo podano poročilo za London in Portugal.

Naslednje generalno srečanje bo oktobra 2011 ali 2012 v Sindelfingnu.

Tajniku Klausu Schöpferju smo predali pismo z informacijo o članih FES, področjih, ki jih pokrivamo in kontaktnih naslovih za potencialne potrebe.

Sklepna ugotovitev: S temeljitim pregledom spletnih strani posameznih komisij je mogoče svoje znanje po posameznih področjih in splošno kar precej poglobiti.

Kongres FIP

Delegat na kongresu Peter Suhadolc, opazovalec Igor Pirc.

Prisotnih je bilo 85 držav ter tri opazovalke, ki so bile kasneje potrjene kot članice, 88 glasov. Potrebna dvotretjinska večina (za spremembe statuta) je znašala 59 glasov.

Dnevni red je bil potrjen, prav tako zapisnik iz Bukarešte (nobenih pripomb). Teh ni bilo tudi na poročila komisij.

Članstvo: soglasno sta bila sprejeta **Ekvador** in **Brunei**. Tudi **Macau** je bil sprejet, proti je glasovala le Italija, vzdržala se je Portugalska.

UPU: Nelegalne znamke so povzročile izgubo v višini 100,000 US\$, mnogo manj kot prejšnja leta, za kar gre zahvala WNS (svetovnemu številčnemu sistemu) pri znamkah.

Največ časa smo porabili z glasovanjem o različnih predlogih članic.

Portugalska je po izidu glasovanja na FEPA sestanku (prodrl je kompromisni predlog FEPA Boarda) umaknila svoja dva predloga.

Izidi o ostalih predlogih (glej gradivo za kongres):

2	FEPA	29 ZA, 59 NE, 0 VZDRŽ.	ODBIT
3	FIAF	69 ZA, 18 NE, 1 VZDRŽ.	SPREJET
4	Odprava 24.2	75 ZA, 13 NE, 0 VZDRŽ.	SPREJET
5	Odprti razred	29 ZA, 58 NE, 1 VZDRŽ.	ODBIT

Oba sprejeta predloga torej pomenita, da bo (Predlog 3) **v Boardu vsaj 1 podpredsednik in 1 član Boarda za vsako kontinentalno federacijo** ter da (Predlog 4) **za kandidacijo za položaj v FIP Boardu ne bo potrebna predhodna potrditev kontinentalne zveze.**

Priznanja: **M.me Chauvet** je dobila FIP kolajna za svoje dosežke v literaturi.

Odobren je bil novi SREV za mladinsko filatelijo (znižane starostne stopnje, zlata kolajna za najstarejše mladince). Vzdržala se je Kanada.

Pri pobudi Nove Zelandije za določitev dokončnega statusa Odprtemu razredu, kar je bila tudi edina vsebinska tema kongresa, se je v živahni diskusiji najprej kazalo, da še ni dovolj zrelo in da bi ga (po 10 letih!) še malo opazovali, potem pa se je na nadaljnji pritisk končno odprlo srce prikritim sovražnikom, ki pa so vplivni v FIP. In so povedali, da so skratka proti!

Volitve predsednika: Pedro Vas Pereira (29 glasov), Tay Peng Hian (57 glasov), 2 vzdržana. **Novi predsednik FIP je torej Singapurec Tay Peng Hian!**

Volitve podpredsednika: Edini kandidat je bil Tajec **Gongvatana**, ki je bil izglasovan za podpredsednika (73 ZA, 1 NE, 14 VZDRŽ.)

Volitve člana Boarda: Glede na to, da je bil odobren predlog 3 in da je v Boardu že prisoten en predstavnik FEPA (Bernard Jimenez), je Nikos Rangos umaknil svojo kandidaturo. Izvoljen je

bil tako Avstralec **Bernard Beston** (66 ZA, 1 NE, 21 VZDRŽ.)

Novi FIP Board torej sestavljajo: Tay Peng Hian (P), Surajit Gongvatana (VP), Peter McCann (VP), Jussi Tuori (V), Bernard Beston, Bernard Jimenez in Paulo Comelli.

Zapisa Igor Pirc in Peter Suhadolc

Veni Ferant in Tay Peng Hian na gradu Breteuil
(foto: N. Ferant)

Audrey Hepburn še zmeraj buri duhove

Bralci Nove filatelije se verjetno še spomnijo članka Igorja Bračiča v NF 1/2009 o znameniti znamki Audrey Hepburn, ki jo je nemška pošta morala uničiti. V članku avtor ugotavlja, da je vsaj ena polica ušla v redni promet. Poznana je bila usoda štirih od desetih znamk, kolikor jih šteje polica.

V pričakovanju novic o ostalih šestih znamkah iz pole, pa je presenetila novica o dražbi cele nežigosane pole. Slovenske novice dne 18. oktobra 2010 poročajo o dražbi pole omenjene znamke, ki jo je anonimni zbiratelj kupil za 430.000 €; pričakovali so celo višjo ceno. Slovenske novice so priobčile, da je nemška pošta ohranila dve polici. Eno od njih so dali na dražbo. Denar

so namenili skladu za pomoč otrokom Audrey Hepburn Children Fund (AHCF) v okviru UNICEF. Drugo polico so dali v poštni muzej.

Na spletni stani http://artdaily.org/index.asp?int_sec=11&int_new=41733 pa lahko preberemo, da naj bi se ohranile tri male pole. Eno je zadržalo ministrstvo, drugo tiskar in tretjo je imel predsednik sklada AHCF Sean Hepburn Ferrer.

Filatelisti, ki zadevo spremljamo od daleč, se sprašujemo, ali lahko pričakujemo še kakšno presenečenje v zvezi s to znamko.

Matjaž Metaj

Srečanje Delovne skupnost Balkanfila v Plovdivu

Ob drugi razstavi Balkanfile moderne dobe v Plovdivu, Bolgarija, so se, kot je to v navadi, na sestanku delovne skupnosti srečali predstavniki dežel članic. Teh je od lani, ko je bila sprejeta tudi Moldavija, dvanajst (Albanija, Bolgarija, Bosna in Hercegovina, Črna Gora, Grčija, Hrvaška, Makedonija, Moldavija, Romunija, Srbija, Slovenija in Turčija).*

Sestanka so se udeležili predstavniki devetih držav, Hrvaško je zastopala Slovenija, prisoten pa je bil tudi poslanec evropske organizacije FEPA, glavni tajnik Bojan Bračič in Nicos Rangos s Cipra, kot opazovalec.

Na sestanku, ki je potekal v sejemske mestu Plovdiv, je bila podana pozitivna ocena za tekočo razstavo in podeljen mandat predsedovanja delovni skupnosti Spasu Pančevu, predsedniku bolgarske filatelistične zveze, Mahmu-

Od leve: Bojan Bračič, Mahmut Emirmahmutoğlu, Turčija, dosedanji predsednik Balaknfile, Spas Panhev, Bolgarija, novi predsednik Balkanfile in Krostó Nikolčev, Bolgarija (foto: I. Pirc)

* Trinajst razstav Balkanfile se je odvilo med letoma 1965 in 1990; potem pa se je leta 2006 gibanje spet obnovilo in leta 2007 je turška filatelistična zveza razstavo tudi organizirala.

Zapisnik sestanka kot tudi osnovne informacije o Delovni skupnosti Balkanfila najdete na <http://www.revenues.ro/balkanfila/>

Udeleženci sestanka. Od leve: Dimitar Svirkov in Dončo Georgiev (Makedonija), Bončo Bonev (Bolgarija, glavni komisar razstave), Aleksandu Bartoc, Francis Ambrus in Leonard Pascanu (Romunija), Nicos Rangos (Ciper), Anthony Virvilis in Alexandre Galinos (Grčija) (foto: B. Bračič)

Udeleženci sestanka. Od leve: Mahmut Emirmahmutoğlu, Pas Pančev, Kristo Nikolčev, Igor Pirc, Aleksander Krstić in Slobodan Meandžija (Srbija), Tomo Katurić (Črna Gora) (foto: Bojan Bračič)

Igor Pirc izroča Spasu Pančevu knjigo o portu verigarskih znamkah S. Čičerova (foto: B. Bračič).

tu Emirmahmutoğlu pa naziv častnega predsednika, ker je v preteklih letih mnogo storil za oživitvev in razvoj te največje evropske regionalne skupnosti. Podpisani ostaja še naprej tajnik delovne skupnosti in skupaj z Virvilisom iz Grčije in aktualnim predsednikom, odgovoren za objavo člankov na spletni strani.

Predlog FZS, da v okviru razstave

Torta, ki so jo pripravili ob zaključku, in njeno skupno rezanje.

Maribofila 2012 pripravi in izvede tudi razstavo iz serije Balkanfila, je bil toplo sprejet, z Bojanom Bračičem, ki je projekt predstavil kot predsednik organizacijskega komiteja, pa sva prisotnim razdelila tudi IREX razstave in set prospektov o Sloveniji, Štajerski in Mariboru.

Beseda je tekla o grškem predlogu, da FEPA prizna medalje, dosežene na razstavah Balkanfile. Bojan Bračič je v imenu FEPA pojasnil razloge, kaj to potegne za seboj in zakaj to ni smotno zahtevati. Dogovorjeno je bilo, da že imenovana skupina Bračič, Virvilis in Bartoc pripravi statut Balkanfile in GREX (splošni pravilnik za razstave); oba dokumenta sta za zagotovitev spozornega delovanja nujno potrebna.

Zanimivost: Na palmaresu so za sladico pripravili veliko torto – tiramisu - v izmeri skoraj meter krat meter; na njej je bil napis Balkanfila z letnico 2010, ki jo je predsednik Spas Pančev popravil na 2012; torto sta razrezala skupaj z Bojanom Bračičem; tako da do izvedbe Maribofila 2012 ni več koraka nazaj!

Igor Pirc

Tomaž Kristan Veter v filateliji

V letu 2010 filatelisti zaznavamo »sušo« v denarnicah zaradi trenda pretiranega dvigovanja vrednosti priložnostnih znamk in poplavo novih rednih znamk. Po mojem mnenju je tako početje kontraproduktivno in na daljši rok pomeni umiranje slovenske filatelije na obroke. Nekaj dejstev v prid tej tezi:

V majskem izidu letos je med drugim izšlo osem malih pol v skupni vrednosti 64,32 evra; v večini pol so znamke po 92 centov, samo veni so znamke nižje vrednosti (45 centov). V naši stroki je znano, da »pravi« filatelisti in zanese-njaki obvezno zbiramo tudi male pole in da brez njih ni »resnih« zbirk. Največje breme tega početja torej nosi okoli 1100 registriranih in okoli 2000 neregistriranih filatelilstov po vsej Sloveniji.

Vodstvo Pošte je s to pogubno prakso nadaljevalo, saj sta v septembru izšli znamki z nominalo 1,5 evra.

V prejšnjih letih smo že imeli posamezne primere nerazumno visokih nominal: leta 2000 znamka z reliefom cerkvenih vrat za 2000 SIT (takrat okoli 20 DM) in znamka izdana leta 2003 – grad kamen – z vrednostjo 1000 SIT. V tem času je nemška pošta izdala znamko z največjo vrednostjo 8,6 DM. To dejstvo govori samo po sebi.

V posameznih društvih smo pred-

vsem na občnih zborih vedno kritizirali taka početja. Salomonski odgovor dveh naših članov v Komisiji za izdajanje poštnih vrednotnic je bil vedno: »Velikost nominal je v pristojnosti organov Pošte, lahko samo predlagamo, odloča pa Pošta sama«. Slab in škodljiva pravila lahko tudi menjamo, mar ne?

Vodim filatelistični krožek na šoli, zato vem, da ima Pošta izjemno pozitiven odnos do krožkov in mladinske filatelije v obliki raznovrstne podpore. Kapo dol, še tako naprej. Bojim pa se, da s trendom pretiranih nominal in številom novih znamk Pošta sama podira z levo roko, kar z desno trudoma gradi.

Dotaknil se bom problema osebnih znamk. Na začetku sem jih veselo pozdravil in jih tudi sam naročil. Ko pa je Pošta sama v enem mahu izdala 80 »svojih« osebnih znamk, pa mi je takoj zadišalo po novi obliki »finančnega inženiringa« - žal. Poleg tega so me strokovnjaki, da je kakovost pri nekaterih izdajah iz tiskarne v Bahrainu tretjerezredna. Kdo tu služi super profite?

To je nekaj dejstev. Trkam na razum tistih, ki o taki politiki odločajo, saj sami kopljejo grob filateliji. Upam, da ne bo ostalo samo pri tem: »Psi lajajo, karavana pa gre naprej po isti poti«.

Nagradna uganka

V tokratni besedni uganki je potrebno iz podobe na posamezni znamki ugotoviti geslo, ki ga zapišemo v mrežo. V označenih poljih brano od zgoraj navzdol in v označenem stolpcu je skrita rešitev besedne uganke. Rešitev je povezana z velikim filatelističnim dogodkom v domovini, ki ga pripravljamo v letu 2012. V pomoč pri reševanju je nekaj črk že vpisanih v mrežo.

Rešitev nagradne uganke pošljite v ovojnici ali na dopisnici na naslov Filatelistična zveza Slovenije, p.p. 1584, 1001 Ljubljana s pripisom »nagradna uganka« do vključno 15. februarja 2011. Ne pozabite pripisati svojega naslova. Tako kot do sedaj, bomo vse prispele ovojnice in dopisnice namenili mladim zbiralcem v filatelističnih krožkih po Sloveniji. Pri pošiljanju zato uporabite pošne znamke ali celine, ki jih je sicer težje najti med pošiljkami v domačem prometu.

Med prispelimi pravnimi rešitvami bomo izžrebali prejemnika filatelistične nagrade, ki jo prispeva Pošta Slovenije.

Robert Jordan

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Leta 2008 je turška pošta izdala 4 znamke v počastitev 800. obletnice rojstva Nasredina Hodže, legendarnega junaka turških satiričnih povesti. Živel naj bi v 13. stoletju v Anatoliji. Tam naj bi bil tudi pokopan. V njegovih zgodbah se kaže njegova zdrava pamet, odkritost, odrezavost, naivnost in norčavost. Hodža kaže na družbene pomanjkljivosti, graja celo državo in vero. Njegove norčije so ene najboljših nasploh. Seveda pa vse zgodbe niso njegove, nekaj so mu jih pripisali skozi čas. Seveda pa vse nosijo njegov smisel za humor.

JEJ MOJ KOŽUH, JEJ

Nekega dne je bil Hodža povabljen na pojedino. Oblečen je bil v precej ponošeno obleko, zato ga niso hoteli povabiti v hišo. Stekel je domov, si oblekel svojo najlepšo haljo, se pokril s krznenim plaščem in vrnil na gostijo. Gostitelj je takoj prihitel k njemu, ga pozdravil in ga posadil na častno me-

sto za mizo. Ko so postregli s hrano, je Hodža z žlico zajel nekaj juhe, jo potisnil proti svojemu krznenemu plašču in dejal: »Pojej tole, moj kožuh, očitno si ti danes častni gost in ne jaz«.

HODŽA IN LONEC

Hodža si je za nekaj dni od soseda sposodil veliki lonec za kuhanje. Ko mu ga je vrnil, je v lonec postavil še en manjši lonček. Sosed ga je vprašal, kaj je to. Hodža mu je odgovoril: »Tvoj lonec je rodil.« Sosed je bil sicer zbeگان, vendar je brez pripomb vzel oba lonca. Čez nekaj dni si je Hodža zopet sposodil lonec, vendar ga ni vrnil. Sosed ga je vprašal kaj je z njegovim loncem. Hodža mu je odgovoril, da je lonec umrl. »Ne bodi neumen, Hodža, lonec vendar ne more umreti!« mu je odgovoril sosed. »Ali si prepričan?« ga je vprašal Hodža, »kajti takrat, ko sem ti povedal, da je lonec rodil, nisi bil prav nič presenečen.«

Rešitev uganke Znamke – uganke

Očitno je bila uganke v prejšnji številki Nove filatelije nekoliko bolj zapletena, saj smo dobili manj rešitev kot običajno. Pravilna rešitev se glasi: A3, B2, C5, Č4, D1, E7, F6.

Žreb je nagrado, ki jo je prispeval sestavljavec uganke Primož Čebulj, namenil Boštjanu Petauerju. Čestitamo. Nagrado mu bo prinesel pismonoša.

Osebne poštne znamke

Pošta Slovenije d.o.o., Slomškova trg 10, Maribor

Petindvojski d.o.o.

Naročilo 20 kosov
OSEBNIH ZNAMK
z nazivno vrednostjo A
že za 14,40 EUR (z DDV)!

Fotografije in veličastni so simbolične.

Izberite svojo najljubšo fotografijo in ustvarite **osebno poštno znamko**, ki bo prikazovala vaše nepozabne trenutke ali zanimive poslovne dogodke. Izbirate lahko med **enajstimi okvirji**.

Informacije in naročilo osebnih poštne znamke na: **02 449 2244**, na **osebne.znamke@posta.si** ali na **www.posta.si**.